

Stockholm 2008-12-12

Saco

Remiss – Trygghetssystem för egenföretagare

Sveriges Psykologförbund har givits möjlighet att till Saco lämna synpunkter på ovan rubricerade förslag till ny lagstiftning.

Sveriges Psykologförbund är övervägande positivt till betänkandet och dess förslag. Förbundet välkomnar tanken på tydligare och enhetligare regler i trygghetssystemen för egenföretagare. Likabehandling och förutsägbarhet bör eftersträvas i systemen.

Förslaget innebär att företagets associationsform inte ska ha någon betydelse för företagares villkor. Fåmansföretagare kan med förslaget välja att likställas med övriga företagare när det gäller egenavgifter och karenstid i sjukförsäkringen, det är positivt att även denna grupp ges möjlighet att själva välja t ex karenstid.

Förslaget om att införa ett högkostnadsskydd mot sjuklönekostnader är viktigt då många egenföretagare idag upplever en stor tröskel mot att anställa den första personen, på grund av risken att drabbas av höga sjuklönekostnader. Skyddet minskar risken framför allt i små företag och underlättar nyanställningar.

De generösare reglerna för företagare som drabbas av arbetslöshet välkomnas då det medför möjlighet till uppehåll i verksamheten utan krav på definitivt upphörande av verksamheten. De gamla reglerna kan tyvärr ha kommit att tvinga fram en del likvidationer p.g.a. detta krav. Förbundet välkomnar att den s.k. 17/10-regeln vid arbetslöshet ersätts av en bestämmelse om att den som bedrivit näringsverksamhet vid sidan av sitt huvudsakliga arbete inte är förhindrad att uppbära arbetslöshetsersättning för det fall anställningen skulle upphöra. När det gäller A-kassan kvarstår dock fortfarande problemet att man som företagare inte kan få A-kassa på deltid. Psykologer som har t.ex. längre psykoterapier och kanske endast har enstaka patienter kvar kan tvingas avbryta behandlingar för att de måste lägga ner verksamheten.

Förslaget innebär en del lättnader för företag i ett uppbyggnadsskede, t ex möjligheten att under de första 36 månaderna få lägga tidigare anställning till grund för SGI. Det föreslagna grundskyddet för nya företagare som saknar tidigare inkomst ger också en ökad trygghet för nya företagare och kan antas leda till ökat antal etableringar, men här ser vi också en möjlig risk för att systemet kan komma att utnyttjas av den som saknar annat SGI-underlag.

Den nya beräkningsgrunden för dagsförtjänst och SGI (baserad på taxerad inkomst) menar vi ger en rimlig trygghet och förutsebarhet samt en enklare och tydligare beräkning för företagare. Förbundet är också positivt till att jämförelseinkomsten som förut innebar ett extra SGI-tak för egenföretagare tas bort. Förbundet vill dock lyfta fram ett problem med övergången till historisk SGI och då framförallt avseende hur SGI-underlaget beräknas för den som uppburit föräldrapenning. Enligt förslaget ska uppburit SGI-beräknad ersättning räknas upp med 1.25, vilket ger en rimlig nivå för exempelvis dem som uppburit sjukpenning eller ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Men för den som uppburit föräldrapenning på s k lägstanivå (vilket utgår med 60 eller 180 kronor per dag per barn), eller för den som tagit ut färre ersättningsdagar än 7 per vecka från föräldraförsäkringen, blir kan SGI-underlaget betydligt lägre än med dagens regler om inte något särskilt SGI-skydd kommer att gälla för denna grupp.

En stor andel av förbundets medlemmar driver egen verksamhet parallellt med en anställning i någon form. Denna grupp kallas i utredningen kombinatorer. Det är angeläget att det blir tydligt hur dagsförtjänsten ska beräknas för dessa.

Förbundet anser att det är angeläget att företagares möjligheter att utnyttja rätten till tillfällig föräldrapenning vid barns sjukdom förbättras. Förslaget innebär att tillfällig föräldrapenning ska kunna utgå till den (både företagare och anställd) som ombesörjer vården av sitt sjuka barn genom att köpa en hushållsnära tjänst. Förslaget kan antas underlätta vardagen för företagare men här ser också förbundet att det kan medföra en risk att den anställde som föredrar att ombesörja vården av sitt sjuka barn på egen hand istället för att köpa en sådan tjänst möts av minskad förståelse på arbetsplatsen för detta. Förbundet skulle gärna se ett förslag om att när en förälder överlåter rätten till föräldrapenning till någon annan som vårdar det sjuka barnet (t ex en släkting) ska den tillfälliga föräldrapenningen beräknas utifrån överlåtarens SGI om denna är högre än vårdarens.

Sammantaget är de föreslagna förändringarna ett välkommet steg i rätt riktning!

SVERIGES PSYKOLOGFÖRBUND

Lars Ahlin
Förbundsordförande

Nikki Vagnér
Ombudsman/jurist